

KLAGANDE

AA

MOTPART

Skatteverket

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Linköpings dom den 27 juni 2012 i mål nr 3638-12,
se bilaga A

SAKEN

Dispens för avslutning av pensionssparkonto i förtid enligt
58 kap. 32 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229), IL

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

1. Kammarrätten meddelar prövningstillstånd.
 2. Kammarrätten bifaller AAs överklagande och medger henne
dispens för avslutning i förtid av hennes pensionssparkonto nr 2027049077
hos Indecap.
-

YRKANDEN M.M.

AA yrkar att hon ska få avsluta sitt pensionssparkonto i förtid. Hon ger in förfallna räkningar och skuldspecifikation m.m. från Kronofogdemyndigheten och anför i huvudsak följande. Om hon får ut pengarna från pensionssparkontot kan hon betala de räkningar som ligger hos kronofogden och de räkningar som ännu inte gått dit. Hon skulle med sina månatliga inkomster kunna betala sin hyra och resterande lånekostnader och ändå få 3 500 kr över. Hon har lärt sig att leva väldigt snålt och skulle klara sig på detta.

Skatteverket motsätter sig att dispens medges och anför i huvudsak följande. Skatteverket medger att AA är på obestånd. Frågan är då om hon genom ett avslutande i förtid kan få en varaktig lösning. AA har för närvarande 25 000 kr i förfallna skulder. Ett återköp skulle ge henne tillräckligt med pengar för att betala detta och därutöver ytterligare ca 14 000 kr. AA har en månatlig inkomst om ca 12 000 kr efter skatt. Hennes utgifter per månad är hyra på ca 3 900 kr, lånebetalningar 4 119 kr, försäkring och arbetsresor 641 kr. Detta innebär att det återstår mindre än 3 500 kr till löpande kostnader. Kronofogdemyndighetens normalbelopp för ensamstående är 4 665 kr per månad. Detta innebär att AA även efter ett förtida avslutande saknar ca 1 000 kr per månad för att få sin ekonomi i balans. Skatteverket anser att en situation där sökanden efter återköp ska leva på ett belopp som kraftigt understiger kronofogdens normalbelopp inte kan anses vara en varaktig lösning.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten finner skäl att meddela provningstillstånd.

Enligt 58 kap. 32 § andra stycket IL får Skatteverket medge avslutning av ett pensionssparkonto i förtid om pensionsspararen är på obestånd och

genom en utbetalning kan få en varaktig lösning på sina ekonomiska problem eller om det i övrigt finns synnerliga skäl.

Med obestånd avses att gäldenären inte kan rätteligen betala sina skulder och att denna oförmåga inte är endast tillfällig, jfr 1 kap. 2 § andra stycket konkurslagen (1987:672).

Av förarbeten till dispensregeln framgår bl.a. följande. Dispensregeln kräver synnerliga skäl och är avsedd att tillämpas när en utebliven utbetalning närmast framstår som stötande. Det är således inte tillräckligt för dispens att den skattskyldige hamnat i allvarliga ekonomiska svårigheter och att förhållandena är ömmande. Dispensprövningen bör därför, mot bakgrund av att reglerna avser ett långsiktigt pensionssparande, vara starkt restriktiv. Dispensgrunden är avsedd som en "säkerhetsventil" i fall då mer säregna förhållanden medför ett uppenbart och trängande behov av pensionskapitalet. Dispensmöjligheten syftar således till att avhjälpa en inlåsning av kapitalet som annars framstår som direkt stötande (se prop. 1992/93:187 s. 205 och 1993/94:85 s. 53).

I målet är ostridigt mellan parterna att AA är på obestånd. Vad kammarrätten ska pröva är således om AA genom en avslutning i förtid av sitt pensionssparkonto kan få en varaktig lösning på sina ekonomiska problem.

Kammarrätten gör följande bedömning.

Lagens förarbeten ger inte närmare besked om vad som avses med "varaktig lösning". Enligt kammarrättens mening kan detta dock inte anses innebära att det kapital som lösgörs vid en avslutning av kontot kommer att räcka till att lösa pensionsspararens samtliga skulder och göra denne skuldfri. Det måste ses som tillräckligt att pensionsspararen kan betala skulder i sådan omfattning att det därefter finns möjlighet att löpande betala räntor och

amorteringar på kvarvarande lån. Bedömningen av om en avslutning i förtid kommer att ge pensionsspararen en varaktig lösning måste ske med utgångspunkt i hennes nuvarande förhållanden och antaganden om hur hennes ekonomiska situation den närmaste framtiden kommer att te sig (jfr Kammarrätten i Jönköpings dom den 6 september 2012 i mål nr 1527-12).

AA:s förfallna skulder uppgår till ca 25 000 kr. En avslutning av hennes pensionssparkonto i förtid skulle ge henne drygt 39 000 kr efter skatt och vara tillräckligt för att lösa såväl dessa skulder som andra smålån. AA har uppgett att hon är van att leva sparsamt och att hon efter betalning av hyra m.m. skulle ha ca 3 500 kr kvar till sina övriga levnadskostnader.

Skatteverket har invänt att detta belopp understiger Kronofogdemyndighetens förbehållsbelopp vid utmätning med ca 1 000 kr. Beloppet ligger dock nära riksnormen för försörjningsstöd för ensamstående (3 840 kr för år 2012). Utgångspunkten måste vara att riksnormen är tillräcklig för att den enskilde ska kunna klara sina levnadskostnader. Vid framräkandet av beloppet 3 500 kr har kostnader kommit att beaktas som normbeloppet är avsett att täcka. AA skulle därför vid ett förtida avslut ha ett disponibelt belopp som överstiger riksnormen. Kammarrätten anser att AA har gjort sannolikt att hon genom en avslutning av sitt pensionssparkonto i förtid kan få en varaktig lösning på sina ekonomiska problem. Hennes överklagande ska därför bifallas.

Beslutet att meddela prövningstillstånd får inte överklagas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR i övrigt, se bilaga B (formulär 1).

Christer Abrahamsson

Bodil Stelzer

Hans Danielsson
referent

Föredragande: Susanne Monie Magnusson

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING****DOM**
2012-06-27
Meddelad i
LinköpingMål nr
3638-12
Enhet 1**KLAGANDE**
AA**MOTPART**
Skatteverket, Skattekontoret Nyköping
611 89 Nyköping**ÖVERKLAGAT BESLUT**
Skatteverkets beslut den 25 maj 2012, se bilaga 1**SAKEN**
Dispens enligt inkomstskattelagen (1999:1229) för avslutande av pensions-
sparkonto genom utbetalning i förtid

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

Dok.Id 87219

Postadress Box 406 581 04 Linköping	Besöksadress Brigadgatan 3	Telefon 013-25 10 00 E-post: forvaltningsrattenilinkoping@dom.se	Telefax 013-25 11 40	Expeditionstid måndag – fredag 08:00-16:00
--	--------------------------------------	---	--------------------------------	---

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Skatteverket avslag genom beslut den 25 maj 2012 AAs begäran om dispens för avslutande av hennes pensionssparkonto hos Indecap genom en utbetalning i förtid. Skälen för beslutet framgår av bilaga 1.

AA överklagar Skatteverkets beslut och yrkar att hennes begäran om avslutande av pensionssparkontot genom en utbetalning i förtid ska medges. Till stöd för överklagandet anför hon bl.a. följande. Hon kan inte betala räkningarna och har krav hos Kronofogden. Hon förstår inte att det inte innebär att hon är på obestånd. Om hon fick medlen på pensionssparkontot utbetalda skulle hon kunna betala av mycket av sina skulder hos Kronofogdemyndigheten. Den känns som att hon är mycket nära en personlig konkurs. Hon har fler utgifter än de Skatteverket har räknat med. Hon ligger dessutom efter med hyran och andra räkningar. Hon får oftast inte hela löner heller. En utbetalning skulle kunna medföra att hon kunde ”rensa” i sin ekonomi och komma ifatt. Hon skulle kunna få ett drägligt liv, vilket hon inte har nu. Hon mår väldigt dåligt.

Skatteverket avstyrker ändring av det överklagade beslutet.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämplig lagstiftning och relevanta omständigheter framgår av det överklagade beslutet, se bilaga 1.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Det framgår av vad AA anför att hon är i en ansträngd ekonomisk situation. Enligt uttalanden i förarbetena till aktuell bestämmelse ska dispensprövningen dock vara starkt restriktiv. Det är inte tillräckligt att

den skattskyldige hamnat i allvarliga ekonomiska svårigheter och att förhållandena är ömmande. För att avslutande av pensionssparkontot genom en utbetalning i förtid ska medges ska antingen den sökande vara på obestånd och kunna få en varaktig lösning på sin ekonomiska situation eller så ska det föreligga synnerliga skäl. Med obestånd avses att gäldenären inte rätteligen kan betala sina skulder och att denna oförmåga inte är endast tillfällig.

Av utredningen i målet har inte framkommit att AA är på obestånd och att hon genom en utbetalning i förtid kan få en varaktig lösning på sina ekonomiska problem. Det har inte heller framkommit att det föreligger sådana synnerliga skäl som medför att dispens kan medges för avslutande av pensionssparkontot genom en utbetalning i förtid. Vad AA har anfört i målet föranleder ingen annan bedömning. Överklagandet ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 3109/1D)

Thorbjörn Lindvall

Föredragande har varit Cecilia Sjöstrand.

Kerstin Ingårda
010-572 22 72
kerstin.ingarda@skatteverket.se

BESLUT

Datum 2012-05-25 Dnr 420-233862-12/5933

BILAGA

AA

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING
Domare 1:24

INKOM: 2012-06-07
MÅLNR: 3638-12
AKTBIL: 2

Sökande: AA

Personnr:

Saken: Avslutande av pensionssparkonto genom utbetalning i förtid enligt 58 kap. 32 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229)

I ansökan den 3 april 2012 begär du dispens för att få avsluta ditt pensionssparkonto nummer 2027049077 hos Indecap genom en utbetalning i förtid. Enligt bifogad uppgift från Indecap var värdet av pensionssparavtalet 56 411 kronor den 31 december 2011. Senaste inbetalning gjordes 2 juni 1998.

BESLUT

Skatteverket avslår din begäran om dispens att få avsluta pensionssparkonto nummer 2027049077 hos Indecap i förtid.

BESLUTSMOTIVERINGDispensbestämmelser

Enligt 58 kap. 32 § första stycket inkomstskattelagen får ett pensionssparkonto avslutas genom utbetalning i förtid vid den tidpunkt pensionen får betalas ut om behållningen på kontot uppgår till högst 30 procent av prisbasbeloppet. Utbetalning i förtid får också ske om behållningen på kontot är högst ett prisbasbelopp, kontot inte är förenat med ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande och inbetalning på kontot inte har gjorts under de senaste 10 åren. Skatteverkets dispens behövs inte för dessa fall.

Enligt 58 kap. 32 § andra stycket inkomstskattelagen får ett pensionssparkonto avslutas i förtid om Skatteverket lämnat sitt medgivande (dispens) till detta. Detta kan ske om pensionsspararen är på obestånd och genom en utbetalning kan få en varaktig lösning på sina ekonomiska problem eller om det finns synnerliga skäl.

Kerstin Ingårda
010-572 22 72

BESLUT

Datum
2012-05-25

Dnr
420-233862-12/5933

Av regeringens motiv till lagbestämmelsen om kravet på synnerliga skäl framgår att det genom användningen av begreppet ”synnerliga skäl” har markerats att det är först om det skulle framstå som stötande att inte medge förtida utbetalning som dispens bör medges. Det betonas vidare att det inte är tillräckligt för dispens att den skattskyldige hamnat i allvarliga ekonomiska svårigheter och att förhållandena är ömmande. Det anges också att dispensprövningen ska vara starkt restriktiv mot bakgrunden av att reglerna om pensionssparande avser ett långsiktigt pensionssparande.

Din ansökan

Till stöd för din ansökan har du hänvisat till att du tidigare har fått avslag på din begäran att få ut dina fondpengar från Folksam. Du är i en väldigt svår ekonomisk situation och har krav från Kronofogden. Vidare skriver du att det yrkade ni på i förra beslutet att du inte hade. Du mår psykiskt dåligt av det här och tycker att det är dina pengar och du behöver dem nu. Du tycker det var fult av Folksam att komma så snart efter din makes död. Du var i chock, och gör då som man blir tillsagd.

I komplettering som inkom till Skatteverket den 18 april 2012 skriver du att du har ställt av din bil, du har ingen dator. Du har en fordran hos Kronofogden. Du har problem med att sova och har ständigt ont i magen. Pensionssparpengarna skulle hjälpa dig att komma ifatt och du har lärt dig att inte överkonsumera.

Din ekonomiska redovisning enligt ansökan:

Inkomster

16 476 kronor/månad brutto

Utgifter

7 524 kronor/månad

Skulder

269 017 kronor

Bedömning*Ekonomiska skäl*

Det anges i lagstiftningens förarbeten att en förutsättning för dispens kan föreligga om pensionsspararen kan visa att han/hon är på obestånd och att ett avslutande av ett pensionssparkonto, genom utbetalning i förtid, är helt avgörande för att undvika personlig konkurs eller att det skulle innebära en möjlighet till en sanering av sin aktuella ekonomi, som det vore stötande att inte tillåta.

Kerstin Ingårda
010-572 22 72

BESLUT

Datum
2012-05-25

Dnr
420-233862-12/5933

Enligt Skatteverkets bedömning har du inte visat att du är på obestånd och kan få en varaktig lösning på dina ekonomiska problem med ett förtida uttag av ditt pensionssparkonto. Med obestånd avses att man inte kan betala sina skulder och att denna oförmåga inte är endast tillfällig.

Du har inte heller visat att en förtida utbetalning är avgörande för att undvika personlig konkurs eller skulle innebära en möjlighet till en sanering av din aktuella ekonomi, som det vore stötande att inte tillåta.

Du befinner dig i en besvärlig ekonomisk situation. I motiven för lagbestämmelsen (prop. 1993/94:85) betonas att det inte är tillräckligt skäl för dispens att den skattskyldige hamnat i allvarliga ekonomiska svårigheter eller att förhållanden är ömmande.

Synnerliga skäl

Enligt Skatteverkets bedömning har du inte visat att det föreligger sådana synnerliga skäl som bör medföra att dispens medges för avslutande av ditt pensionssparkonto i förtid.

Den tilltänkta användningen av sparmedlen, är inte sådan att den i sig motiverar tillstånd till förtida uttag av medlen på ditt pensionssparkonto.

Övrig information

Värdet av ditt pensionssparande uppgår till cirka 39 487 kronor efter avdragen preliminär skatt med 30 %.

Upplysningar om hur man överklagar. Se nästa sida.

Kerstin Ingårda

Kerstin Ingårda
010-572 22 72

BESLUT

Datum
2012-05-25

Dnr
420-233862-12/5933

Hur man överklagar

Skatteverkets beslut kan du överklaga hos förvaltningsrätten. Överklagandet ska du emellertid skicka eller lämna till Skatteverket, som sedan kommer att överlämna överklagandet till förvaltningsrätten om överklagandet har kommit in i rätt tid.

Överklagandet ska ha kommit in till Skatteverket inom tre (3) veckor räknat från den dag då du fick del av beslutet. Om överklagandet kommer in för sent kan det inte prövas. Överklagandet ska du skicka till

Skatteverket
Skattekontoret Nyköping
611 89 NYKÖPING

I överklagandet ska du ange

- vilket beslut du överklagar (ärende, diarienummer)
- hur du vill att beslutet ska ändras
- de skäl du har för en ändring av beslutet
- fullständigt namn
- personnummer
- adress
- telefonnummer där du kan nås under dagtid

Du ska underteckna överklagandet. Om du anlitar ombud kan istället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt sändas med.

Om Skatteverkets beslut är uppenbart oriktigt på grund av att hänsyn inte tagits till vissa omständigheter eller av någon annan anledning kan Skatteverket under vissa förutsättningar med stöd av 27 § förvaltningslagen (1986:223) ändra beslutet om du visar att det finns skäl för detta.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska undertecknas av klaganden eller dennes ombud och ges in i original samt innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.